ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Програми розвитку кадрових ресурсів у системі психічного здоров'я на 2027-2031 роки»

1. Мета

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Програми розвитку кадрових ресурсів у системі психічного здоров'я на 2027-2031 роки» (далі – проєкт постанови) розроблено з метою визначення основних завдань та заходів, які є необхідними для подальшого розвитку та належного управління кадровими ресурсами в системі охорони психічного здоров'я задля забезпечення виконання ними функцій, спрямованих на збереження і відновлення психічних функцій, профілактику психічних розладів, інших проблем, що стосуються психічного здоров'я, оптимальної працездатності та соціальної активності, досягнення і підтримання психологічного благополуччя людини в Україні.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт постанови розроблено відповідно до частини третьої статті 34 Закону України «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні».

Повномасштабна збройна агресія російської федерації проти України, зростання кількості осіб з психічними розладами та психосоціальними труднощами, масове внутрішнє переміщення населення та тривале перевантаження системи охорони психічного здоров'я зумовили різке зростання потреби у психічній допомозі за одночасного виснаження кадрового потенціалу.

Існуючі підходи до кадрового забезпечення, що ґрунтуються переважно на переліку окремих професій та фрагментарних рішеннях, не забезпечують належної доступності, наступності та якості психічної допомоги. Відсутність системного кадрового планування, єдиних підходів до розвитку функціональних ролей, супервізії, безперервного професійного розвитку та управлінських компетентностей негативно впливає на стійкість системи психічного здоров'я.

У зв'язку з цим виникла об'єктивна необхідність у затвердженні Програми розвитку кадрових ресурсів у системі психічного здоров'я (далі – Програма), яка визначає узгоджене бачення розвитку кадрових ресурсів у сфері психічного здоров'я як цілісної екосистеми та створює рамку для подальших управлінських, нормативних та організаційних рішень.

Програма спрмована на:

запровадження системного підходу до управління кадровими ресурсами у сфері психічного здоров'я на основі аналізу даних, оцінки кадрової спроможності та прогнозування потреб;

впровадження функціонально-рольового підходу до розвитку кадрових ресурсів, зокрема шляхом застосування рамки функціональних ролей як інструменту кадрового планування, освіти та професійного розвитку;

узгодження системи освіти, підготовки та безперервного професійного розвитку фахівців із реальними потребами системи охорони психічного здоров'я, включно з розвитком супервізії як механізму забезпечення якості;

забезпечення координації реалізації Програми.

Усе вищазазначення обумовлює необхідність затвердження даної Програми.

3. Основні положення проекту акта

Проєктом постанови передбачається затвердження Програми, додатком до якої є Завдання і заходи з виконання Програми.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Основи законодавства України про охорону здоров'я;

Закон України «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні»;

Закон України «Про психіатричну допомогу»;

Закон України «Про соціальні послуги»;

Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я»;

Закон України «Про систему громадського здоров'я»;

Закон України «Про освіту»;

Закон України «Про вищу освіту»;

Закон України «Про фахову передвищу освіту».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту постанови не потребує додаткового фінансування з державного та/або місцевих бюджетів.

Фінансування заходів Програми здійснюється шляхом перерозподілу та ефективного використання наявних бюджетних ресурсів, а також у межах коштів міжнародної технічної допомоги, грантів та інших позабюджетних джерел.

Фінансово-економічні розрахунки додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт постанови потребує проведення консультацій з громадськістю.

Проєкт постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проєкт постанови потребує погодження з Міністерством фінансів України, Міністерством освіти і науки України, Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України, Міністерством оборони України, Міністерством у справах ветеранів України, Міністерством внутрішніх справ України, Міністерством юстиції України, Міністерством молоді та спорту України, Міністерством економіки, довкілля та сільського господарства України, Міністерством цифрової трансформації України, Державною

регуляторною службою України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, уповноваженими представниками всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців.

Проєкт постанови потребує проведення правової експертизи Міністерства юстиції України.

7. Оцінка відповідності

У проєкті постанови відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

Проєкт постанови потребує направлення до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

Проєкт постанови потребує направлення до Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України для проведення експертизи на відповідність зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правовим, та праву Європейського Союзу (aquis ЄС).

8. Прогноз результатів

Реалізація проєкту постанови не матиме негативного впливу на розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Реалізація проєкту постанови матиме позитивний вплив на розвиток та належне управління кадровими ресурсами у системі охорони психічного здоров'я України.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації проекту постанови на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Позитивний	Належне кадрове забезпечення системи охорони психічного здоров’я
Заклади освіти	Позитивний	Запровадження, реалізація та забезпечення якості освітніх програм з підготовки фахівців у сфері психічного здоров’я
Заклади, установи та організації, що здійснюють надання допомоги у сфері психічного здоров’я	Позитивний	Наявність кваліфікованих фахівців за усіма необхідними напрямами професійної діяльності у сфері психічного здоров’я
Громадяни	Позитивний	Доступ до якісних послуг у сфері психічного здоров’я

Міністр охорони здоров’я України **Віктор ЛЯШКО**

«___»_____ 2026 року